

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XLVIII/
418/2022
Rady Miejskiej we
Wschowie
z dnia 29. 12.2022

OBJAŚNIENIA

do Uchwały Nr XLVIII/418/2022 w sprawie uchwalenia Wieloletniej
Prognozy Finansowej
MIASTA I GMINY WSCHOWA
na lata 2023 - 2030

Przepisy ustawy o finansach publicznych nakładają na każdą Jednostkę Samorządu Terytorialnego (**JST**) obowiązek posiadania Wieloletniej Prognozy Finansowej (**WPF**).

Uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej każda JST przekazuje w formie dokumentu elektronicznego do Regionalnej Izby Obrachunkowej celem zaopiniowania.

JST od 2011 roku są zobowiązane do opracowywania wieloletnich prognoz finansowych zgodnie z przepisami art. 226-232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U z 2022r, poz. 1 634 ze zm.).

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest dokumentem służącym ocenie długoterminowego potencjału JST, wspomaga proces zarządzania, służy zapewnieniu określonych standardów w obszarze jawności i przejrzystości finansów. Zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych Wieloletnia Prognoza Finansowa powinna być realistyczna.

Prognozowanie i planowanie w perspektywie wieloletniej podyktowane jest w głównej mierze charakterem prowadzonej działalności, tj. :

- ciągłością funkcjonowania jednostek organizacyjnych JST,
- realizacją zadań inwestycyjnych w okresach przekraczających rok budżetowy,
- wieloletnimi skutkami decyzji finansowych podejmowanych w danym roku i w latach poprzednich.

WPF wytycza ramy finansowe działalności Gminy, ustalając m.in. możliwości finansowania nowych zadań, dając podstawę do spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań i do zaciągania nowych.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Wschowa na lata 2023 - 2030 została opracowana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Zarówno zakres jak i forma prezentacji WPF Gminy Wschowa na lata 2023-2030 wypełniają standardy w obszarze jawności i przejrzystości finansów Gminy.

Ustawa o finansach publicznych w art. 243 wprowadziła rygor ustalania indywidualnych limitów dotyczących zaciągania długu przez JST, uzależniający możliwą wysokość zadłużenia poszczególnych JST od zdolności do spłaty tego zadłużenia.

Ustawa o finansach publicznych w art. 242 wprowadziła też, począwszy od 2011r., rygor finansowy polegający na tym, że w danym roku budżetowym JST nie może wykonać większych wydatków bieżących niż dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bieżącym budżetu.

Regulacje prawne zmierzały do nałożenia na JST obowiązku finansowania wydatków bieżących wyłącznie dochodami bieżącymi z dodatkową możliwością finansowania budżetu operacyjnego przychodami z art. 217 ust 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy o finansach publicznych

Jednak światowy kryzys spowodowany pandemią COVID 19, wojną na Ukrainie, wzrostem inflacji, cen usług, energii, pogarszającą się sytuacją gospodarczą mającą wpływ na wykonywanie przez JST zadań publicznych wymusiły radykalne działania i konieczność zmiany przepisów ustawy o finansach publicznych w zakresie rygorów narzuconych przepisami art. 242 i 243.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jst oraz niektórych innych ustaw - do ustalenia relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych w latach 2023 – 2025 dochody bieżące jst mogą być powiększone o przychody z wolnych środków – art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

W latach 2023 – 2025 JST może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, pod warunkiem, że w latach 2023 – 2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 14 października 2021 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw ustalana na lata 2022 – 2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów papierów wartościowych określonych w art. 243 ustawy o finansach publicznych nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Wyboru okresu stosowanego do wyliczenia relacji dokonał Burmistrz Miasta i Gminy Wschowa Zarządzeniem Nr B.0050.190.2021 z dnia 20 grudnia 2021 roku i poinformował o tym Regionalną Izbę Obrachunkową oraz Radę Miejską we Wschowie. Dla Gminy Wschowa przyjęto okres siedmiu lat do wyliczenia w/w średniej arytmetycznej.

Wartości przyjęte w WPF i w Budżecie JST powinny być zgodne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu JST.

Budżet na rok 2023 zamknie się łącznie deficytem w wysokości 7 244 208,79 zł. Zostanie on sfinansowany nadwyżką z lat ubiegłych w wysokości 604 763,50 zł i wolnymi środkami w wysokości 6 639 445,29 zł, w tym: dochody bieżące będą niższe od wydatków bieżących o kwotę 148 424,97 zł. Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi zostanie sfinansowana nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 118 383,60 zł. oraz wolnymi środkami z art. 217 ust. 2 pkt 6 w kwocie 30 041,37 zł.

Przedłożony Projekt Uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Wschowa obejmuje lata od 2023 do 2030 i w tej perspektywie czasowej Gmina zaplanowała spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W tym okresie Gmina zobowiązana jest zaplanować podstawowe wielkości budżetowe, tj. wielkość dochodów, w tym: dotacji na zadania bieżące, wydatków i kwotę długu.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych uchwała w sprawie WPF zawiera upoważnienie dla Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

Do planowanych budżetów na lata 2023 - 2030 wprowadzono dane w oparciu o :

- bieżący monitoring i analizę sytuacji finansowej Gminy na podstawie przebiegu wykonania budżetu 2022r.,
- analizy wykonanych budżetów Gminy w latach poprzednich,
- zaobserwowane tendencje,
- Projekt Budżetu Miasta i Gminy Wschowa na 2023r.

Dopuszczalny poziom wydatków bieżących w najbliższej perspektywie finansowej tj. do roku 2026 zweryfikowany został, podobnie jak w latach poprzednich, do poziomu planowanych do osiągnięcia dochodów bieżących, z uwzględnieniem obsługi istniejącego zadłużenia środkami własnymi, stanowiącymi nadwyżkę operacyjną rozumianą jako różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

Wieloletnia Prognoza Finansowa, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, w kolejnych latach określa przede wszystkim :

- dochody bieżące,

- dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku,
- wydatki bieżące, w tym na obsługę długu,
- wydatki majątkowe,
- wynik budżetu,
- przeznaczenie nadwyżki albo sposób finansowania planowanego deficytu,
- rozchody budżetu, z uwzględnieniem spłaty zaciągniętego długu,
- kwotę długu Gminy, w tym relację obliczoną w sposób wskazany w art. 243 ustawy o finansach publicznych oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

W WPF na 2023 rok

Dochody ogółem wynoszą	98 465 871,21
w tym:	
- Dochody bieżące	84 714 943,05
- Dochody majątkowe	13 750 928,16
w tym: ze sprzedaży majątku	4 200 000,00
 Wydatki ogółem wynoszą	 105 710 080,00
w tym:	
- Wydatki bieżące	84 863 368,02
w tym: obsługa długu	2 570 000,00
- Wydatki majątkowe	20 846 711,98

Wymienione wartości zostały oszacowane i zamieszczone w Załączniku Nr 1 do Projektu Uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Prognoza dochodów jest istotnym elementem WPF, warunkującym poziom przyszłych nakładów ponoszonych przez Gminę Wschowa na realizację zadań.

W WPF Gminy Wschowa na 2023 rok przewiduje się spadek dochodów bieżących z tytułu udziału Gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), ponieważ w 2022 roku Gmina otrzymała dodatkowe dochody z tytułu udziału w PIT w kwocie 2 888 418,57, które w roku 2023 przeznaczone będą na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu.

Ministerstwo Finansów zaplanowało dla Gminy Wschowa na 2023 r. udziały w PIT na poziomie 14 028 110,00 zł.

Ministerstwo Finansów zaplanowało dla Gminy wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych na poziomie 1 385 642,00 zł.

W Uchwale Budżetowej na 2023r. subwencja ogólna planowana jest na poziomie 29 290 913,00 zł, w tym: subwencję wyrównawczą planuje się na poziomie 11 101 987,00 zł., natomiast część oświatową planuje się na poziomie 18 188 926,00 zł.

Dochody z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC) również charakteryzuje zależność od zmian w koniunkturze gospodarczej.

Wpływy z podatku PCC są uzależnione od ilości i wartości transakcji podlegających temu podatkowi (m.in. od umów sprzedaży, zamiany rzeczy i praw majątkowych, umów, ustanowienia hipoteki, pożyczki, umowy dożywocia, ustanowienia odpłatnego użytkowania, umów spółki i ich zmian). Dochody te pobierane są przez urząd skarbowy od osób fizycznych i od osób prawnych.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat obserwuje się wzrost wpływów z podatku PCC do Budżetu Gminy. Zakłada się utrzymanie tej tendencji w przyszłym roku i w latach następnych.

Jednocześnie w WPF planuje się wzrost dochodów bieżących z tytułu dochodów własnych – z podatków i opłat lokalnych.

W strukturze podatków i opłat lokalnych najistotniejszym źródłem jest podatek od nieruchomości, który stanowi szczególnie stabilne źródło dochodów, zarówno od osób prawnych jak i od osób fizycznych.

Dla podatku leśnego i rolnego przyjęto stawki ogłoszone przez Prezesa GUS na 2023 rok a dla podatku od nieruchomości i od środków transportowych przyjęto stawki uchwalone przez Radę Miejską we Wschowie na 2022 rok powiększone o ogłoszony wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – 11,80 % za I półrocze 2022 roku.

W 2023 roku przewiduje się dalsze wzmożenie działań windykacyjnych w podatkach i opłatach lokalnych oraz w należnościach czynszowych.

Wpływy ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie:

- w roku 2023 - 4 200 000,00
- w roku 2024 - 2 300 000,00
- w roku 2025 - 2 000 000,00
- w roku 2026 - 2 000 000,00
- w roku 2027 - 1 500 000,00
- w roku 2028 - 1 000 000,00
- w roku 2029 - 500 000,00
- w roku 2030 - 500 000,00

Dotacje celowe otrzymywane z budżetu państwa planuje się w latach 2024 - 2030 na podobnym poziomie jak w roku 2023.

Poziom prognozowanych wydatków w roku 2023, jak i w latach następnych, zdefiniowany jest zakresem zadań własnych i zleconych Gminy, możliwościami finansowymi Gminy oraz planowanym dofinansowaniem zadań inwestycyjnych m.in.: ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Po stronie wydatków szczególna uwaga koncentrowana jest też na konieczności generowania w latach następnych środków na obsługę zadłużenia Gminy, wzrost wynagrodzeń oraz wydatków związanych z rosnącymi kosztami wykonywania zadań publicznych.

W latach 2023 – 2026 w WPF uwzględniono wydatki bieżące na wszystkie ustawowe zadania własne Gminy, w tym: na oświatę, pomoc społeczną, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, gospodarkę mieszkaniową, drogi, administrację, promocję, bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową, obsługę długu publicznego, przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii, wydatki na sołectwa, kulturę, dotacje dla niepublicznych jednostek systemu oświaty i dla żłobków, dla Instytucji Kultury, dotacje celowe dla stowarzyszeń na realizację zadań własnych Gminy.

W zgodzie z wymogami ustawowymi w Załączniku Nr 1 do WPF w kolejnych latach wyodrębniono m.in. wydatki na :

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- wydatki na obsługę długu z tytułu emisji papierów wartościowych,
- wydatki bieżące,
- wydatki majątkowe.

W Załączniku Nr 2 do Projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, zawarto wykaz **przedsięwzięć** z określeniem odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: nazwy i celu, jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za realizację lub koordynację wykonania przedsięwzięcia, okresu realizacji i łącznych nakładów finansowych, limitu wydatków w poszczególnych latach oraz limitu zobowiązań.

W wykazie przedsięwzięć uwzględnione są łączne nakłady finansowe na zadania
w kwocie 49 739 578,21
w tym na rok 2023 określa się limit wydatków na przedsięwzięcia
łącznie na poziomie 20 694 850,53
z tego: limit wydatków bieżących na poziomie 231 445,62
limit wydatków majątkowych na poziomie 20 463 404,91

Limit zobowiązań o którym mowa powyżej to uprawnienie Burmistrza do zaciągania zobowiązań niezbędnych do realizacji przedsięwzięć, udzielone mu przez Radę Miejską.

Do Wykazu przedsięwzięć oprócz zadań inwestycyjnych nadal kontynuowanych wpisano nowe przedsięwzięcia, których realizację planuje się na kolejne lata. Ich wartość w poszczególnych latach będzie aktualizowana przy uwzględnieniu możliwości finansowych Gminy w przyszłym horyzoncie czasowym.

Prognoza kwoty długu Gminy Wschowa stanowi element Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Gmina Wschowa nie posiada wymagalnych zobowiązań wynikających z odrębnych ustaw bądź prawomocnych orzeczeń sądów lub ostatecznych decyzji administracyjnych uznanych przez jednostkę za bezsporne.

Gmina Wschowa nie posiada też zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji bądź poręczeń.

W 2023 roku Gmina nie planuje zaciągania nowych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych.

W Prognozie Kwoty Długu przewiduje się wykup papierów wartościowych w latach 2024 – 2030 - na łączną wartość 24 100 00,00

i tak:

- w roku 2024 przewiduje się wykup na wartość 4 000 000,00 zł
- w roku 2025 przewiduje się wykup na wartość 3 800 000,00 zł
- w roku 2026 przewiduje się wykup na wartość 4 000 000,00 zł
- w roku 2027 przewiduje się wykup na wartość 3 500 000,00 zł
- w roku 2028 przewiduje się wykup na wartość 2 800 000,00 zł.
z tego 1 000 000,00 przesuwa się z roku 2023
- w roku 2029 przewiduje się wykup na wartość 3 500 000,00 zł.
z tego 800 000,00 przesuwa się z roku 2023
- w roku 2030 przewiduje się wykup na wartość 2 500 000,00 zł.
którą przesuwa się z roku 2023.

Przewiduje się, że kwota długu Miasta i Gminy Wschowa na dzień **31 grudnia 2023** z tytułu emisji papierów wartościowych wynosić będzie **24 100 000,00**.

Opr. Skarbnik Miasta i Gminy Wschowa.